

[Eiler Jensen.]

melser vedrørende de Forhold, der er opstaaet under og efter Krigen. Medens man inden for de kollektive Overenskomsternes Omraade mellem Arbejdsgivere og Arbejdere allerede i 1939 kunde fastsætte Dyrtidstillæg, var Arbejdernes Organisationer afskaaret fra generelt at kræve Aftale om Dyrtidstillæg for Lærlingene. Man kunde træffe Aftale for Ungarbejdere, idet deres Lønningsforhold er baseret paa kollektive Overenskomster, for øvrigt med den Aktionsret, som Arbejdere og Arbejdsgivere har i Forbindelse med saadanne kollektive Overenskomster, medens Lærlingenes Forhold i alt væsentligt er fastlagt ved Enkeltkontrakter og Lovens Bestemmelser. I en Del Fag har man efterhaanden afsluttet kollektive Aftaler ogsaa for Lærlingene og truffet Aftale i Forbindelse hermed om Lærlingenes Dyrtidstillæg. Det gælder i væsentlig Grad inden for Jernindustrien, og det gælder ogsaa for saadanne Fag som Malere, Tobaksarbejdere, Slakteriarbejdere, Tekstilarbejdere, Tjenere, Kokke, Karetmagere, Handskemagere, Tømrere og flere andre, i alt 21 Fag med omkring ved 18 000—19 000 Lærlinge. De Tal, jeg her anvender med Hensyn til Antallet af Lærlinge, har jeg taget fra Erhvervstællingen i 1935, idet jeg dog gør opmærksom paa, at for Kokke, Tjenere og Gartnere har jeg brugt en Opstilling, som jeg har bedt Arbejderbevægelsens Erhvervsraad udarbejde paa Grundlag af de Oplysninger, de kunde fremskaffe. For Tobaksarbejdere, hvor Tallet i Erhvervstællingen er fælles for Skraatobaksarbejdere og Tobaksarbejdere, har jeg fordelt Antallet med Halvdelen til hver. Inden for det Omraade, hvor man har disse kollektive Aftaler, varierer Dyrtidstillæggets Størrelse fra 18 Øre til 27 Øre i Timen. Uden for det Omraade, jeg her har omtalt, er der opnaaet forskelligartede Aftaler inden for en Del andre Fag angaaende Dyrtidstillæg til Lærlinge; det gælder f. Eks. Blikkenslagere, Bogbindere, Skræddere, Snedkere, Typografer m. fl., i alt 12 Fagomraader med tilsammen omkring 8 000 Lærlinge. Dyrtidstillæggets Størrelse inden for det Omraade er mere variabel; det svinger fra 10 Øre over en Række Nuancer op til 27 Øre i Timen.

Endvidere er der en Række Fagomraader, hvor der blot er fremsat Henstillinger fra Mesterorganisationerne til Fagets Arbejdsgivere. Det drejer sig om saadanne Fag som Bagere, Keramikere, Sadelmagere, Skotøjsarbejdere m. fl., i alt 15 Fagomraa-

der med ca. 5 000 Lærlinge. Derudover er der 3 Fag, dog af mindre Størrelse, nemlig Brolæggere, Drejere og Kurvemagere, som har kunnet meddele, at der ikke under nogen Form ydes Dyrtidstillæg inden for Fagets Omraade. Endelig har jeg ikke nævnt Handels- og Kontormedhjælpernes store Omraade, hvor der er lidt afvigende Forhold, som vi kan beskæftige os nærmere med i det kommende Udvalg.

Det er saare naturligt, at de Mestre — og det er de fleste —, der paa rimelig Maade yder Dyrtidstillæg til Lærlingene, maa se skævt til de Mestre og de Omraader, hvor man fuldkommen forsømmer at tage dette naturlige Hensyn efter snart 10 Aars Prisstigning, skønt alle andre Omraader er reguleret med Dyrtidstillæg, og det er lige saa naturligt, at man fra de faglige Organisationers Side maa ønske at faa en Ordning disse Forhold vedrørende.

Den foreslaaede Ændring gaar ud paa at lade 2det, 3die, 4de og 5te Punktum i Lovens § 4, Stk. 1, udgaa og i Stedet indsætte Bestemmelser i Overensstemmelse med de nugældende Forhold om, at hvor der findes en gennem kollektiv Overenskomst eller ved en Aftale fastsat Løn, skal mindst denne Løn betales Lærlinge i Faget. Her er ingen væsentlig Ændring fra det nu gældende. Man bibeholder ligeledes Bestemmelsen om Lønnævnene og deres Adkomst for de Omraader, hvor der ikke findes kollektiv Overenskomst. Det nye vedrører Spørgsmaalet om Dyrtidstillæg, og det fastslaas i Lovforslaget, at i Fag, hvor der ikke er kollektiv Overenskomst for Lærlinge, kan Spørgsmaalet om Fastsættelse af Mindsteydelse af Dyrtidstillæg, saafremt der ikke mellem Organisationerne opnaas Enighed om Spørgsmaalet, forelægges for et Lønnævn af samme Karakter, som i Forvejen er fastsat i Loven. Dette Nævn kan enes om en Mindsteydelse af Dyrtidstillæg, og i saa Fald er det gældende, men opnaas der ikke Enighed i Nævnet, kan Nævnets Formand, som er udpeget af Den faste Voldgiftsret, træffe endelig Afgørelse om Ydelse af Dyrtidstillæg og dettes Størrelse.

Tiden er inde til at bringe Orden i dette Forhold, eller, som jeg sagde før, Sagen burde i Virkeligheden forlængst have været bragt i Orden, men da det ikke hidtil er lykkedes, takker jeg Ministeren for de foreslaaede Ændringer, og vi tilsiger vort Partis fulde Støtte til Gennemførelse af Ændringerne. Vort Parti har ikke, lige saa lidt som Fagbevægelsen, nogen Sinde stillet sig afvisende over for at lade visse